

3.700.000 ТОННА ТАЙЁР!

КЕЧА ЎЗБЕКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИ ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИЛАР. 1.250.000 ТОННА ҲОСИЛ
ТОШКЕНТ ШАҲРИНИНГ САНОАТ КОРХОНАЛАРИДА ТАЙЁРЛАНГАН МАШИНАЛАР БИЛАН ТЕРИБ ОЛИНДИ. ПАХТАКОРЛАРИМИЗ
4.000.000 ТОННАЛИК «ОҚ ОЛТИН» ТОҒИНИ БАРПО ЭТИШ УЧУН КУРАШ БОШЛАДИЛАР.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

1-йил чиқиши,
1 НОЯБРЬ 1966 й.
СЕШАНБА.
№ 106.
БАҲОСИ 2 ТИНИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЎЗБЕКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Республика пахтакорлари ва барча меҳнаткашлари бугун зўр қувонч ва юксак ифтихор ҳис-туйғуларига тўлиб-тошгандилар. Улар партия XXIII съездининг, КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) ва май (1966 йил) Пленумларининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ажойиб меҳнат ғалабасига эришдилар — пахта тайёрлаш режалари муддатидан олдин, 31 октябрда бажардилар. Улар 24 октябрь социалистик революциясининг 49 йиллигини муносиб кутиб олдилар, умумхалқ байрами парадига ватанга яхши тўхфа тортиқ қилдилар.

Мамлакат Ўзбекистондан 3 миллион 700 миң тонна «оқ олтин» олади. Тайёрланган пахтанинг 82 процентидан кўпроги биринчи сортларга топширилади.

207 миң тонна пахта топширган Қашқадарь области, 334 миң тонна пахта топширган Тошкент области, 249 миң тонна пахта топширган Қорақалпоғистон АССР, 362 миң тонна пахта топширган Самарқанд области, 312 миң тонна пахта топширган Хоразм области давлатнинг план-казанчи республикада биринчилик қатори бажардилар. Бухоро ва Сурхондарь областлариники колхоз ва совхозларда ҳам пахта тайёрлаш режаларини муддатидан олдин бажардилар. Бухороликлар тайёрлов пунктларига 316 миң тоннадан кўпроқ, сурхондарьликлар 290 миң тонна пахта элтиб бердилар. Фарғона, Андижон ва Сирдарё областлари терияш ишларини ушқоқлик билан олиб бормоқдалар ва пахта тайёрлаш давлат планини бажариш арасида турибдилар.

Юксак деҳқончилик маданияти, комплекс механизациялаш, химиялаштириш, фа ва илгорлар тэрибраси йўқларини кенг жорий этиш негизда кўпгина хўжалиқлар мўл пахта ҳосили еттиштирилди. Бойсун, Янқабол, Қозилек, Шаҳрисабз, Бўя, Оқўрғон, Тахтақўпр, Юдоғи, Чирчиқ, Бухоро, Кегайли, Хўжайли, Калинин, Шовит, Қўшнор, Янқарияр, Бўя, Урта Чирчиқ, Орқонқанда, Йилзах, Задарэ, Пойарик, Нарпай, Шўри, Косон, Жарқўрғон, Қамаш, Чирочик, Сарносе, Киров (Фарғона области), Булунгур, Хева, Хатирчи, Каттақўрғон, Урганч, Пасадаром, Самарқанд, Ғаллаорд, Девон, Бекобод, Амурдак, Янқийўд, Киров (Сирдарё области), Ромитон, Вобистеп, Когон, Қорақўл, Турдан, Пахтаорол, Ҳазоране, Бегуний, Чимбой, Навоий, Олтариқ, Ленинград, Бағдод, Ғуздор районлари давлатнинг план-казанчи муддатидан олдин бажардилар.

Партиянинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини комплекс механизациялашга қаратилган йўли изчиллик билан ўтказиб келинганлиги пахтачиликдаги муваффақиятини таъминлаб берган энг муҳим шартлардан бири бўлди. Бу йил қишлоқ хўжалик техникасида кенг кўлабда фойдаланилганлиги тўғрисида қисқа муддатда эътибор олинди. Даво-ларда машина ва механизмлардан оқилкорлик билан фойдаланилганлиги табии офатлар сабабидан юзуга келган катта қийинчиликларни муваффақият билан бартараф этишга, етказилиш ишларини ҳаммасини юксак агротехника даражасида ўтказишга ва мўл-қўл ҳосил еттиштиришга имкон берди. Ғўза барги ўз вақтида тўқтирилганлиги пахта терияш машиналарининг кенг фойдаланилиши шарт-шароитини йилнинг 4 ойини давлат билан олиб бормоқдалар ва пахта тайёрлаш давлат планини бажариш арасида турибдилар. Ҳозиргача пахта терияш машиналари букирлардан 1 миллион 250 миң тонна «оқ олтин» тўпла-

ди. Бу эса, 1965 йилги бутун мавсум мобайнида териялгандан 350 миң тонна ортиқдир. Пахта ҳосилининг учдан бири қисми, совхозларда эса, 50 процентга яқини машиналарда териб олинди. Тошкент, Қашқадарь, Бухоро, Фарғона, Андижон, Самарқанд, Сурхондарь, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССРнинг механизаторлари машина терияш режаларини муваффақият билан бажардилар. Тўқилган пахтани териб олувчи меҳнаткорларнинг бу йил биринчи марта оммавий равишда қўлланилиши, Ҳозир шундай механизмлардан 3000 тадан кўпроги далаalarda ишлаб турибди.

Кўпгина колхозларда, совхозларда ва районларда машина терияш ҳосилини йиғиштириб олишни асосий усул бўлиб қолди. Сирдарё области механизаторлари 246 миң тоннадан кўпроқ ёки тайёрланган пахтанинг сақам 60 процентини машиналарда териб бердилар. Тошкент области механизаторлари 177 миң тонна ёки ҳосилининг 53 процентини машиналарда тердилар. Пахтаорол району хўжаликларда ҳосилининг 78 проценти, Оқўрғон, Бегувет ва Киров (Сирдарё области) районларида эса, 72—73 проценти машинада териб олинди. «Малик» совхоз-хозиятининг 94 процентини, «Ўзбекстан» ССР беш йиллиги, «Савий», «Ўзбекистон» совхозлари 82 проценти, Қорақалпоғистон АССР даги Киров номили совхоз 75 проценти, 3-«Бойвот» совхоз 74 проценти, «Славянский» совхоз 71,3 проценти, «Бўя» совхоз ва Қорақалпоғистон АССР даги Ленин номили совхоз 70 проценти, «Нарпай» совхоз 60 проценти, «ВИКСМ XXX йиллиги» совхоз 58 проценти, «Пайриқ» совхоз 52 проценти, «Сурхон» совхоз 50 проценти, Бўя району ва Самарқанд дехқонлари яландан танқари тилайдиган хиронга 51 миң тоннадан, Тошкент дехқонлари 33 миң тонна, Қашқадарь дехқонлари 15 миң тонна, Хоразм дехқонлари 54 миң тонна, Бухоро дехқонлари 35 миң тонна, Сурхондарь дехқонлари 30 миң тонна пахта қўшишга бел боғландилар.

Совет Ўзбекистонининг пахтакорлари СССРнинг шонли 50 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, бу йил пахта еттиштириши 4 миллион тоннага етказиш учун курашмоқдалар ва ҳамма кузги-нишси дала ишларини энг яхши агротехника муддатларида юксак даражада ўтказишга, келгуси йил ҳосили учун мустаҳкам замин тайёрлаб қўйишга сўз берадилар.

«Совет Ўзбекистони» саҳифаларида

○ Бухоро ва Сурхондарь областлари пахтакорлари ҳам давлат планини бажардилар. Бухоро области давлатига 315 миң тоннадан ортиқ, Сурхондарь области 290 миң тоннадан зиёд «оқ олтин» топширди.

○ Республикада қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга 365,2 миң тонна турли сабаот маҳсулотлари сотиб, сабаот топшириш йиллик планини муддатдан илгари адо этидилар.

Бугунги янгиликлар

2066 ХОНАДОН ЯНГИ УЙГА КҮЧДИ

Редакцияга яна бир хушхабар келди. Октябр мавсумида янги қуралдан тўрадан янги биноларни қуришни тез суръатлар билан олиб борилапти.

— Байрам шодиёнаси кунларида, — дейди қурилуш штабининг бошлиғи ўртоқ Р. Муслимов, энди қурилуш зарар кўрган минглаб бошанасиз хонадонлар янги уйларга кўчиб кирамоқдалар. Шу кунгача 2066 хонадон янги уйга кўчиб кирди.

ЖАНГОВАР РАПОРТЛАР

Бугун Тошкентнинг қўлдош шаҳарчаси — Сергиевда янги уй-жойларни фойдаланишга қабул қилиб олувчи давлат комиссияси ҳарбий қурувчиларнинг жанговар рапортларини қабул қилди.

Ҳарбий қурувчилар бири-бирдан чиройли хўшбинчи уйларнинг 50 га яқинини фойдаланишга топширдилар. Бу уйларда ҳамма шароит мавжуд — водопровод, канализация, электр печкалари бор. Уйлар икки қаватли бўлиб, ҳар бири 8-12 квартиралардан тўқилади.

Эрта-инди бу уйларнинг деразаларига дарпарадлар тутилади, эшикларига почта қўтичалари ўрнатилади.

Бугун Чilonзорда ҳам бир неча янги уйларнинг ҳужжатларига қабул қилинди» деган хабар келиди. Янги уйларнинг бирини уювчилар бинокорлар томонидан тўрадан берилган 50 квартиралар 10-йил битказилди. Киевлик азаматлар ҳам ўз ваъдаларининг ўстидан чиқдилар. 13-кварталда бири 80 квартиралар, бири 50 квартиралар уй-жой бинолари похталими аҳолига армуғон этилди. Донецк бинокорлари ҳам 50 квартиралар янги бинони муддатдан илгари фойдаланишга топширганиларини ҳақда ғалаба рапортини бердилар.

Ҳўрлик эъди, улуг аёйга муносиб армуғон тайёрлаган қўл гўл қардош бинокорлар.

УЙ ТАЙЁР

Члонзор массивининг «Д-17» квартираларида янги уйда номер қаюдо бўлди. Бу 31-унда турмуш шароити яхши бўлган Владимир Первушин рақарбли қилватган монтажчилар янги уйга кўчиб кирамоқдалар. Шу кунгача 2066 хонадон янги уйга кўчиб кирди.

Лев Лакте ўртоқлар бинони ўз вақтида ажойиб гаш топшириш учун фидонорона меҳнат қилди.

Янги панеллардан бунёд этилганда 72 исшари тугаллади. квартиралар бинони биричи уювчи қомбо; Чулуов, Эрост Қодиров, натининг бинокорлари Владимир Назаров ва қурган.

ПАРТИЯ АКТИВИНИНГ ЙИГИЛИШИ

Бугун бўлиб ўтган Члонзор району партия активининг йиғилишида район партия комитетининг биринчи секретари О. Соқневининг «Партия ташкилотларининг ҳаққондорлиги қўмитетига қўмақлашиш гуруҳларини ўстидан рақарблиги тўрақдаги» докладга мувоқабат қилди.

НОЗ-НЕЪМАТЛАР КЎРГАЗМАСИ

Бугун Ўзбекистон Халқ Хўжалиги йўқларини вис. тависидда республика озиқ-овнат саноати маҳсулотлари ивистасини очинди. Биринчи марта ташкил қилнлган бу ивиставага озиқ-овнат маҳсулотларининг бир неча юз кил намуналари кўйилган.

Бу ерда нон, булғам, қандир, ёғ-май, тавани, чой, пива ва спирит, сиз ичнлиги маҳсулотлари намойиш қилинмоқда. Биринча ўзбек виноларининг ўз Бутунитти-фоқ ва жаҳон кўргазма-ларида 62 та медалъ олган.

Ивиставада озиқ-овнат саноати корхоналарининг истифодилини акситиру-чи фотолар, налгусида ишга туширилганлик нор, хоналарининг манетлари ҳам ўрин олган.

Ивистава экспонатлари бир ой намойиш қилинади. Энг яхши сифатли ва арзон тайёрланган маҳсулотлар Бутуниттифоқ кўргазмаларига таялаб олинди. Бундан ташкари энг яхши маҳсулотлар налгусида Турциянинг Измир шаҳрида ва Ил-надагини Мокреаль шаҳрларида очилган мажон кўргазмаларига юборилади.

БАР ВА СУДАНГА

Бугун Араб шарқ мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа қўлуви нисбатининг Ўзбекистон бўлими раис Фидлар Академиясининг Беруний номидаги шарқшунослик илмий-тадиқот институтининг ситиш илмий қўмитетининг раис С. В. Кафтанов билан бирга Бирлашган Араб Республикаси ва Суданга боради.

Дўстлик сафардан қузиатилган маданий алоқа арбоблари билан алоқаларини кенгайтиришидир.

Ўртоқ Булғақов Қоҳирада Ўзбекистон олимларининг араб маданияти, тили ва адабиятини ўрганиш борасида эришган муваффақиятлари ҳақда араб тилида лекция ўқиш ниятида.

П. Г. Булғақовнинг муҳбиринишга маълум қилишча, Ҳозирги пайтда бир гуруҳа ёш ўзбек олимлари Бирлашган Араб Республикаси бири қатор йўқчиларининг маҳорати ҳақда диссертациялар ёзмоқдалар. Икундан, аль-Хамити ва бошқалар ҳақда диссертациялар тугаланиши арасида, Аспрантларининг илмий рақарбли Булғақов ана шу йўқчилар билан учрашиб, уларга диссертациялар ёзилаётганлиги ҳақда маълумот қилиб уларнинг икун эътиборини асарлари билан қизиқди.

Ўзбек ва араб олимлари ўрта-сида илмий алоқалар ташкил қилиш сафар мақсадларидан бири-дир.

153-қурилуш трести Қурилуш кўчасида 56 квартираларни турт қаватли турар жой биносини қуришда турмуш С. Раҳмонов қасб. дош дўстлари қатори смена нормасини ошириб бажариб, байрамга муносиб совға ҳозирламоқда. М. Ниналов фотоси.

СМЕНАДА 32 ТРАКТОР

Ўзбекистон трактор йнгу-заводи коллективи байрамқонди кунларида зўр шикоят билан меҳнат қилипти.

Айнисиз йнгу-зехининг Владимир Федин бошлиқ сменаси шу кунда графтини мунтазам равишда ортиг билан бажариб, бошқаларга ўрнатиб бўлмоқда. Аҳли коллективи бугун смена давомда 32 та ўринга 32 та трактор қўйиб берди. Цех коллективи байрам шарафига ҳар сменада 30 тадан трактор йнгушга аҳд қилган.

ДИПЛОМ МУБОРАК

Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтида 14 миңга яқин студент билим олипти. Шуларнинг 9 миңига эса сиртки бўлим студентларидир. Хар йили сиртки бўлим студентларидан 1300—1400 киши олий маълумотли деган дипломни олишга муяссар бўлади.

Бу йил сиртки бўлимни 1380 киши муваффақият билан таомлади. Бу билан сиртки бўлимни битирган студентларининг сон 20 миңдан ошиб кетди.

Бугун сиртки бўлимни битирувчи студентларга дипломлар тақдим этиш маросими бўлиб ўтди. Диплом олган олий маълумотли мутахассисларнинг кўчилиги 10 — 20 йиллик педагогика тажрибасига эгадир.

Л. М. БРЕЖНЕВ ТБИЛИСИГА КЕЛДИ

ТБИЛИСИ. 31 октябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев Грузия ССРга Ленин ордени тоширмоқ учун бугун Тбилисига келди. Хўжалик ва маданий қурилушда республика меҳнаткашлари эришган муваффақиятлар учун Грузия ССР ана шу ордени билан мукофотланган эди.

Тошкент савдо шохбчаларига байрамқонди савдоси эришти. Магазинлар байрам муносабати билан хилма-хил янги товарлар олдилар. Суратда: Члонзордаги Савдо марказида. Тайёр ийнлик билан бошлинган М. Таршилова харидорларга хизмат кўрсатмоқда. М. Нуридинов фотоси.

МУСТАМЛАКА-ЧИЛАРИНИНГ ИФВОГАРЛИГИ

ЛОНДОН. Рейтер агентлигининг хабар беради: Португалия мустамакка кўшнларининг Мозамбиндаги солдатлари Африкадаги Малави давлати территориясининг уч километр ичарисига кириб, Африкаликлардан тўрт кишини отиб ўлдирдилар, етти кишини жароҳатландирдилар ва малавиликлардан бир қанча кишини Мозамбин территориясига ўзлари билан олиб кетдилар.

КАМБОДЖА АҚШ СИЁСАТИНИ ҚОРАЛАМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Камбожда давлатининг бошлиғи шаҳзода Норолот Спанук Шаринг Жаңуонг Осев мамлакатларининг ишларига Қўшма Штатларининг аралашуи сиёсатини, шунингдек Вашингтон томонидан ўтказилган Манила Конференциянинг қарорларини қоралади. Камбожда давлатининг бошлиғи

ЛИВАН ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ТАЛАБАЛАРИ

БАЙРУТ. Ливан тинчлик тарафдорлари номида дейилди: Америка олинчи флотини қўришни бажаруш портга келиши империялистининг Суррия ишарини чинга олишга агаратлик ва фитналардан биридир. «Ливан тинчлик тарафдорлари, дейилди флотини бидирдилар».

Баёнотда, Америка 6-флотини немаларининг Байрут портга келишини қоралайдилар ҳамда ўз суверенитетини ва миллий фазилатини сақлаб қолиш учун курашмоқдалар. Қардош Суррия билан Ливаннинг барча ватанпарварлари бирдам эътиборини қилибдилар».

АҚШ самолётларининг ҳужумлари

ХАНОЙ. АҚШ самолётлари Вьетнам Демократик Республикасининг осмон чотарисини бир неча марта бузиб ўтиб, Виньян районида, Куанбинг, Нгеан, Тханьхоа ва бошқа вилоятларда халқ энг жойлашган районларини ва саноат объектларини бомбардимон қилди ва ўққа тутди. Шу самолётлар Винь шаҳрини, шунингдек Конхо оролини ҳам бомбардимон қилди. Яна шу кун АҚШ ҳарбий немалари Виньян районини Вьетнам Демократик Республикасининг территорияда сувларига бостириб кириб, аҳоли ишайдан жойларини тўла тутди.

ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина пойтахтида «Курш қўни» бўлиб ўтди. Буни Аргентина студентларининг университет федерацияси ва студентларнинг бошқа ташкилотлари ҳарбий режимининг университетларга нисбатан сиёсатига қарши норозилик билдириш мақсадида ўтказдилар.

Грециядаги зилзила оқибалари

АФИНА. Аниқланган маълумотларга қараганда, Этолия ва Акарнаиядаги зилзила шу вилоят аҳолисига катта моддий зарар етказган. Бешта қишлоқ деярли батамом вайрон қилинган, 10 миң киши бошанасиз қолган. 1.500 га яқин уйларнинг деворлари ёрилган ёки яшашга арафсиз бўлиб қолган.

ГВИНЕЯ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИ ГАНА ҲУКУМАТИ ҚАМАБ ҚЎЙДИ

ПАРИЖ. Африка бирлиги ташкилотининг Аддис-Абебадаги конференциясига Анкора орналия боратган Гвинея делегациясининг 19 аъзосини Гана ҳукумати маъмурлари қамаб қўйди. Қамал нўяглар орасида Гани мен ташки ишлар минис-

МУСОБАҚАДОШЛАР

— Кирверман нега бу ерда турбисиз, Хожимурод — деди сўрашар экан бошлик, — ишчилар қандай? Қурувчилар чарчамаптими? Чарчмай бўладими, ўзингизга маълум, ҳар бир ишчи 4,5 — 2 норма бажарар экан, у албатта чарчади, машина эмас-ку. Шундан бўлса ҳам, ёшлар буш иелшмапти. — одоб билан аста сўз бошладир прораб Хожимурод Шосултонов, — аслада ҳали иш кўп. Лекин биз қурувчилар билан бугун эрталаб сўхбатлашиб олдик. Ётоқхонани тўлатуки 3 ноябргача фойдаланишга топширадик. Бунинг учун ишни бир ярим смнадан икки смнага кўчирдик. — Мен ҳам шундай деб ўйловдим. Лекин ишни ҳал қиладиган сизлар, — деди бошлик. — Институт ректорини ишотирабериңиз, ётоқхона байрамга тайёр бўлади. — Биз Хожимуроднинг кўрилиш объектининг ўзида учратдик. Иш қизиб боради. Тўрт кватли бино мад кўтарган. Фақатгина майда ишларини қолган. — Биз бир-биримиз билан мусобақалашганимиз, — дейди 2-бригада прораби ўртоқ Абдуллоев. — Биз

Социалистик мусобақа асосида меҳнат қилаётган В. А. Мағрос бошлик бўёқчилар бригадасининг ахиринда фидокорона ишлайди. Ю. Д. Соколов, П. Т. Толқонова, Т. А. Заҳидова, А. А. Ларин каби уйлаб меҳнат зарбдорлари олийк топшириқларни 130-150 процентдан бажаришадилар. Хожимурод Шосултонов билан Абдуллоев Жамолов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган икки мусобақадош коллектив бинокорларнинг мақсудли зилзладан зарар кўрган Тошкент аҳолисининг кўпроқ уй-жой билан таъмин этишдан иборат. Улут Онтаёрнинг 49 янглиги соғла қилиб Тошкент Иргандиз институтига 411 ўрилми ётоқхонани фойдаланишга топширар экан, улар ўзларнинг беҳад бахтиёр ҳис қилдилар. М. ИБРОХИМОВ.

Дўстобонликда ПОЙТАХТ ҚУРИЛИШЛАРИ

Гўза пойтахтимиз ўзининг аввалги сўйма қиёфасини кўндангун тиклаб бормоқда. Қайта тиклаш ишларида пойтахтимиз қурувчилари билан бир қаторда қардош республикалардан келган бинокорлар ҳам самарали меҳнат қилишмоқда. Янгида Чилонзор районидagi «Қаллар дўстлиги» кўчасида яна янги қирқ кватлиги уй қуриб битказилди. Уни «Ирстройтрести Луғанск қурилиш-монтаж поедининг бинокорлари тикладилар.

Суратларда: Главмострой 179-қурилиш бошкармасининг бир гурупа қурувчилари (юқоридagi қалдан ўнга) А. Лапишенов, В. Розанов, Р. Герейшин, Р. Жалилов, прораб Р. Гицельтер, Л. Ефремов, В. Чермисин ва Н. Пилав ўртоқлар. Пастда Луғанскдан қўриб битказган янги турар жой биноси.

М. Нурриднов ва Ф. Мельников фотолари.

1929 йил

- 12 АПРЕЛЬ. Тошкент меҳнатқашлари оталиқдаги ишчиларга оммавий равишда шарафликча чиндилар.
30 АПРЕЛЬ. Ўзбекистон ССР Советларининг III сьезди очилди.
25 МАЙ. ВКП (б) Марказий Комитети «Ўзбекистон партия таълиқлотининг фаолиятини тўғрисида» қарор қабул қилди.
25 МАЙ — 3 ИЮНЬ. Самарқандда Ўзбекистон комсомолининг IV сьезди бўлиб ўтди.
МАЙ. «Правда Востока» ва «Комсомолец Узбекистана» газеталари мукофоти учун биринчи марта эстафета ўтказилди. Саъиди қилометр масофани 24 минут 15 секундда босиб ўтган босмаҳона ходимлари голаб чиқди.
15 ИЮНЬ. Наманганда К. Яшиннинг «Ички коммунизм» спектаклини қўйиш билан А. Навоий номида Ўзбек драма театри очилди.
16 ИЮНЬ. Бухоро шойи тўғриси фабрикасининг ҳамма ишлак қайнатувчилари учтадан стаюкда ишлашга кўчиди.
27 ИЮНЬ. Москвадан Тошкентга учувчи Бабушкин бошқарувига «К-4» самолёти учиб келди. Самолёт Тошкентга тўрт сутка учди. Шу билан Москва—Тошкент ўртасида ҳаво йўли очилди.
1 ИЮЛЬ. Шу вақтга келиб, республика бўйича 1655 та қолхоз ташкил этилди. Бу қолхозлар 26 миң дехқон хўжалиқларини уюштирди.
15 ИЮЛЬ. Тошкент — Чимкент темир йўли қурилиш бўйича дастлабки қидиош ишлари тугалланди.
16 ИЮЛЬ. Тошкентда Ленинграднинг Москва-Нарва райони ишчи ёшлари делегацияси келди.
18 ИЮЛЬ. Тошкентда пахтачилиқ бўйича илмий-тешириш институту (СоюзНИХИ) ташкил этилди.
29 ИЮЛЬ. Хотин-қизлар озодлигининг душманлари артист Нурхон Хўжаевани ваҳидларга ўлдирдилар.
ИЮЛЬ. Тошкент геофизика обсерваторияси Венадан алектрограф—Вендорфинг қурилиш ва алектров кувватини ёш борадиган асбобини олди. Шу билан ана шундай асбоб СССРда иккинчи жойга ўрилатилди.
ИЮЛЬ. Москва Революция театри Ўзбек театрларини оталиққа олди.
6—12 АВГУСТ. Самарқандда Ўзбекистон пионерларининг биринчи сьезди бўлиб ўтди.
8 АВГУСТ. Ўзбекистон пионерлари ва мактаб ўқувчилари «Ленин ўқувчи» газетасининг биринчи сон чиқди.
10 АВГУСТ. Тошкентдаги пойабзал фабрикаси қуриб бошилди.
25 АВГУСТ. Тошкентда Эрта Осий ветеринария ходимларининг биринчи сьезди очилди.
25 АВГУСТ. Тошкент иختирочиларининг мажлиси бўлди. Шу билан Эрта Осийда иختирочилар айланиб кетди.
АВГУСТ. Тошкентда Эрта Осий Давлат университетининг инженер-медицина факультети негизда Эрта Осий пахтачилиқ ирригациясини политехника институту ташкил этилди.
АВГУСТ. Тошкент геофизика обсерваториясининг ходими М. С. Жуков қўйишнинг уларга бинафша нуридаги радиацияни ўлчайдиган йўлга қўйди. Бундай иш СССР да биринчи марта амалга оширилган эди.
30 АВГУСТ. Тошкентда қўнғилди ўт ўчириш жамияти ташкил этилди.
30 АВГУСТ. Москва тўқимачиларининг делегацияси Самарқандга келди.
1 СЕНТЯБРЬ. Тошкентда Тахтаулдаги ишчилар шаҳарчасига трамвай йўри бошланди.
1 СЕНТЯБРЬ. Иккинчи қизил карвон Тошкентга 80 миң пуд дон олиб келди.
2 СЕНТЯБРЬ. Самарқандда 15 миң пуд дон юклаган қизил карвон етиб борди.
17 СЕНТЯБРЬ. Ленинград тўқимачиларининг делегацияси Тошкентга келди.
25 СЕНТЯБРЬ. Тошкентда Польша ишчилар делегацияси келди.
30 СЕНТЯБРЬ. Самарқандда ишчи ва ишхон мухбирлар ҳамда маюбат айболовчилари қатнашган адилия ходимларининг II республика сьезди очилди.
СЕНТЯБРЬ. Қўнғилди ўзбек хотин-қизларидан 23 ишчи янги лотин алифбосида ишлайдиган ёзув машинаси курсини тамомлаб чиқди.
3 ОКТЯБРЬ. Тошкентдаги Т. Шевченко, Транспортив, Поляризация кўчаларини алектроташкил тугалланди. Революция сиверига қўшмичча равишда ўн битта чироқ қўйилди.
6—10 ОКТЯБРЬ. Камбагал ва батракларнинг биринчи республика сьезди бўлиб ўтди.

ИНСОН ОДОВИ БИЛАН...

Хурсандмиз

Биз ҳам қисқача фикримиз билан мунозарат қўйишлиғимизга қўйилди. Тошкентлик ҳамшаҳарларимиз бошга оғир мусибат тушиб, талайгина хонадонлар бошпанасиз қолганда кўчичили студентлар қатори биз ҳам ётоқ хонамизни бошпанасиз қолган оидаларга бўшатиб бердик. Умуман қурилиш вақтида қўнғилди Коратощ қўчаси Минорогон тўқим. 51-уйдан шой топдик. Шу уйнинг эгаси Соҳибжамол опа Аксанова бизни худди ўз фарзандидек нутиб олди. Биз бу уйда кўрсатганимиз Иброҳим Бўрибоев билан яшаб туришимиз. Шу пайтгача Соҳибжамол опа-

БОШГА ҚУЛФАТ ТУШГАНДА... МИНИАТДОРМАН

Қимматли редакция ходимлари. Мен ўз мантувимда энг яхши одамлар ҳақида гапирмоқчиман. Ҳаёт шу қадар мураккаб, шу қадар қатъил, баъзилда одам кутмаганида фалокатга учраб қолади. Ана шундай пайтда одамларнинг бир-бирига бўлган муносабатлари, кимнинг қандайлиги қилол нўзга ташланар экан. Биз умр йўдошим билан олти йилдан бери бир ҳаёт кечирма. Оиламиз инон, тотуе бўлиб, ҳеч нарсасга мухталигимиз йўз эди. Нима бўлди-ю, умр йўдошим ва натта қизимнинг тоби ноҳис, масалҳонда ётиб қолишди. Кейин саникс ойини кичинчам ҳам касал бўлиб, ҳеч ҳам шифоҳонга тушиб қолди. Хуллас оиламиз билан насалҳонда қолиб қетдик. Бир ой даганди нежасийтимиз тузалиб, ҳи шифоҳондан чиқдик... Кийин аҳволда қолди. Лекин атрофинидаги одамлар бизни елгизлатиб қўйишмади. Уртоғим қатъий шамоллаб, Ои тала массивидаги шифоҳонада беш ой отганди даволоччи врачлар ва ҳамширалар унга ниҳонхта яхши нақаришди. Мен дам-бадам йўриб борагимизда уртоғимни даволаетган врачлардан Софийа Хайитова ва Ирина Георгиевични тез-тез учратар эдим. Улар ҳар сафар мени кўргандамиз энг янглири билан сўрашгандай ҳол-аҳвол сўрашарди. Бошларимнинг соғлигини сўраштирашар, масалҳат ва дала бертишар эди. Уларнинг қандай бўлмасин менга ахшилини қўнғилчи бўлганларнинг пайкаб, сўхбатларидан бир дунё зами оқиб, шундай яхши одамлар болриқдан секинби, анча тинчланиб уянмага кайтар эдим. Уртоғим Зол исми ҳамширани ҳали-ҳали эслайдим. Нега десангиз, у хол сўраб, яхши гапирганда ташлари медий берам беришга ҳам тайёр эди. Бу дилнаш эб бизагимиз эмас, кўнғилчи ана шундай қийин аҳволга тушиб қолишганда ир-мам беришга тайёр турар экан. Хуллас, гапиниқ исқисди тера-певт бўлмидаги нўпчили медицина хизматчилари бизнинг руҳимизни кўтариб туришди. Бу эса, одамнинг нўнгли нозини-

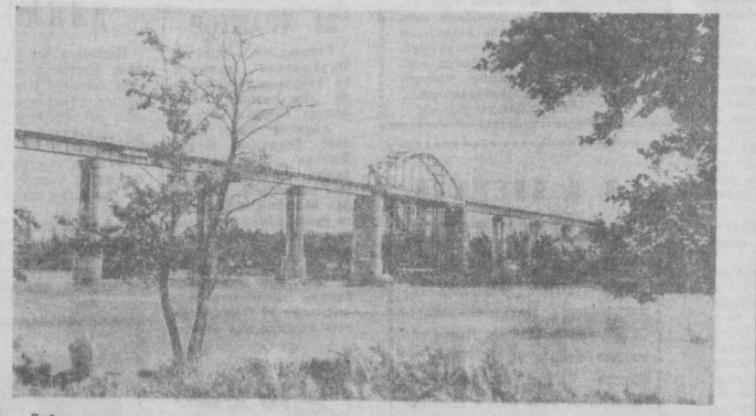
ШИЖОАТЛИ ҚУРУВЧИЛАР

Қурувчилик қасбия улдулаб, юксак бинокорлик пойдеворини кўтариётган «Крупнопаледжестрой» и н и г 26-қурилиш бошқармаси қурувчилари қўриб қилди айниқса гайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Меҳнатсевар қолдентив барли эгаётган бинолар — шадримиздаги бошпанасиз қолган оидаларга туҳфа этилмақда.

К. Назаровни бошқармадаги қурмай қилади. У ўн саникс йилдан бун қурилишда ишлаб, қўнғилди ишчиларга ҳунар ўргатган. Ҳозир у пойдевор таъбирдоивчилар бригадасига бошчилик қилимоқда. Бошқарма ишчиларига турар олий йўв қурдларнинг талабалари янгидан ердан қўрсатмоқдалар. Жумладан, Тошкент давлат темир йўл транспорт ишбилерлари институтининг студентларидан З. Муҳиддинов, М. Саренбоев, С. Милин, В. Татман каби йигитлар В. Борисенко бригадасида зўр гайрат билан ишлайдилар. Бухоро областидан комсомол бўлганлар билан келган Р. Гафичина, А. Белогов, Ленинградлик К. Тимофеев ва бошқарма ҳам қурувчилар билан ёлма-ён туриб меҳнат қилаётдилар. Бошқарма бошлиғи ўртоқ А. Салимов тезтез объектларда бўлиб, ишнинг бошини кендириб қорайди, ишчиларнинг талаб ва эҳтиёжларини ўрғанади. Уларнинг меҳнатига қўриб қилишдан беҳтар чини қўнғилдан раҳмат айтади, шижоатли қурувчилар, деб қўйди. М. ҚУРВОНЛИЕВ, бетончи.

ДУРАДГОРЛАР

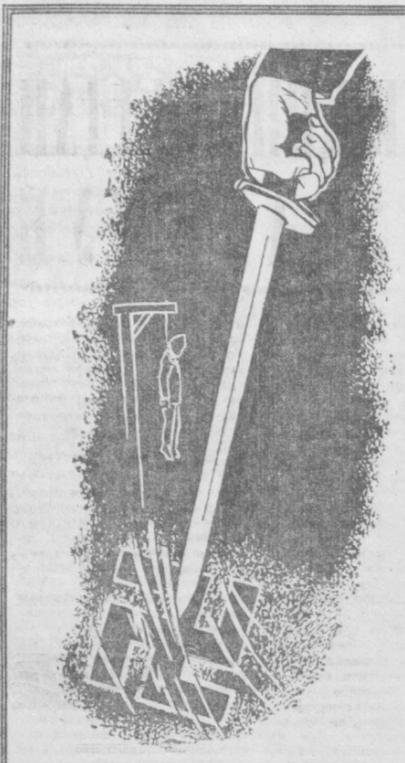
Коммунист бригадир Абдулла ана ҳозиргина бино тепасида тушиб дурадгорлар ишини қўлатиб қориди. Дурадгорлар бошқармадан ишлардан қўнғил тўли шонили. узарга баъза қўрсатма ва маютаҳалларини берди-ди. Колтаҳталаридан яна келтириш ҳақида талабларнинг учун бошқармага кетди... Волағитдаёқ келганида дурадгор уста бўлиши орзу қилиб, юрган ёш Абдулла аявал 2-республика мебель фабрикасининг шифр бундишига кирди. Кейинчалик фабрика қошида очилган дурадгорлар тайёрлайдиган 8 олий максимум кўрсатди. Шундан кейин қизим меҳнат йиллари бошланди. А. Каримов Чилонзор кўчасидаги қўнғилчи мангач, бошқарма бошқарма ва турар-жой бинолари қурилишларида катнашди. Вақарилаетган ҳар бир

Винборг янгидаги Ивисиллансалим устида совет бинокорлари автомобил ва темир йўл қўриғи монтажини қамоласди; Бу йўдан қатнов Финляндия билан тузилган шартномадаги муддатдан ярим йил олдин бошланди. Кўприклар ўтган асрининг ўртадаридан куринган Саймон наваланинг бир қисмида, Финляндия ижарига олган Совет Иттифоқи территориясида Финляндиянинг хисобига қуриломоқда. Кўприклар ҳозир иррафода транспорт навоини қийинлаштиратган жоилар ўрини бошичи мумини. Ҳар ичун илпрын фойдаланишга топширилиши билан тўғридан олиб ташланди, кемаларнинг Фин йўлида Саймон навалига юриши учун йўл очилди. Суратда: Ивисиллансалим кўлидан ўтадиган темир йўл кўпригининг қурилиши. Н. НАУМЕНКО фотоси, ТАСС фотокоринаси.

ХАММА УЧУН,

Уинстон Черчилдан қолган қорозларни титкилашар экан, унинг меросқўрлари «Ғуил» деган жуда қизик бир қидионинг кўнғиллисини толиб олди. Ҳижознинг қаҳрамонлари — австорини ўзи ва унинг отаси, ўтган асрининг анча рангиди Англия хукуматларидан бирининг мюлиа министри, анча танлиқ сьесетчи лорд Рендольфининг қўлнансидан «борат. Бунг жаҳондан кўч юган ота ўзининг ҳамма нарсасдан бабардор ислиплан Британия мустамлика империясида қандай янглиқлар юз берди — у илгеригидек мустақкамми, деа қўйдаги саволи берди: — Ҳиндистон қандай? У ерда ҳамма нарсас жойидими? Бирма-чи? — Нимасини сўрайсиз, — норозилик билан ертини бурширтдида ўйи. — Англия уларнинг ҳаммасидан махрум бўлди! Рендольфи — Уинстон, сен кўнғилчи гапларни айтмапсен. Мен бундай бўлишига ҳеч қачон ишонмайман. Мен эне шу кунлар келганига қадар ёру дунёдан кетганимга ҳўрсандман... Тўғриси янгибу кўна қоламиз, қуновшига эмас йўк. Жуда қаттиқ зарба берилган. Бу зарба фақат бир кишига, фақат биргина Британия империясига берилмаган. Ана шу империяни ва унга ўтшаган мустамлика империяларини вужудга келтирган ижтимоий системанингни ўзгек қудратли зарба берилган. Биргина зарба берилмади. Биринчи зарба кетидан янги-янги зарбалар берилди ва берилмоқда. Бироқ, ҳиқоа автори марқум лордаг энг муҳим нарсани: мустамлика империяларининг бошга тушган қўнғилсиз ҳолисаларининг сабабини, бу ҳолисалар қачон ва нима сабабли бошланганлигини тўшунтириб бермади. Империя тожининг асосий марвариди бўлган ва унинг тақдирини лорд Рендольфи жуда ташвишланган мамлакат лидериға сўз бериб, ҳиқоадаг камчиликини тўлдирмади. Жаваҳарлал Нерунинг «Ҳиндис-

рибди. Рибентров руҳоний билан гаплашиб ўтирди. Кейтеъ ухлаш олдинда хотиркамгина жойини тахлангчи. Иодль ёзган, унинг атрофида жуذا кўп қоголар ётипти. Фриг стои ёнида ўкиб ўтирибди. Кальтенбрунер ёнида ўтирипти. Штрейхер ухлаган. Заукеъ камера ичда аса билан юрмоқда Франк стои ёнида синара чекмпти. Розенберг ухлаган. Зейс Инкварт ухлаган олдинда тилларини тозалашти.

Бонг овози эшитилди. Соат 21 дан 30 минут ўтди. Бу — турмада ухлаш учун расмий равишда белгиланган вақт. Сийрак чироқлар ҳам ўчди. Деярли қоронги бўлиб қолди. Фақат қаердадир электр чироқлар ёнади.

Турма назорати тамоом бўлди. Биз ҳовли оша, тўртроғи электр чироқлар билан ёритилган турма боғидан ўтиб, майсазорлар ичидан бир қаватли кичкина бинога келдик. Буғун бу ерда ўлим жазаоси амалга оширилди.

Бино ичига кирдик. Худди эшик рўбаросида йора-йил рағида бўйланган учта дор турарди. Ун уч зинапора дор остига олиб чиқадди. Чўян бўкларда қалин манча арқонлари, улар икки юз килграммадан кўпроқ оғирлиқни кўтари олади. Икки метрдан баяндор бўлган дор пойдевори брезент билан ўралган ва айбдорлар бугун қатл этилаётганларини ҳужа айтилганларга эълон қилиш учун камераларга томон кетди. Соат 24 да у кўнмактада журналистлар хонасига югурганича кириб келди ва саросимасини билди.

— Геринг ўлдди! — деди.

Бироз тинчлагандан кейин Эндрос қўнмактани айтди:

— Геринг афв этиш ҳақидаги ўз илтимосининг рад қилинганини жиғимиза тинглади. Аммо, қатл қилиш бугун амалга оширилганини эшитгани билан, муштларини жон-жаҳди билан киеди. Сунгра қаравоти ёнига келиб, бошини қўйиб олтириб олди. Тахминан соат ўндан ўттиз минут ўтганда Геринг камерасининг эшиги олдида навбатчилик қилмаган америналик солдат қалати хиралаш овозини эшитган. У дарҳол навбатчи офицер, врач ва руҳонийни чақирди. Улар Геринг камерасига кирганида у ўлим таъясига дор ётарди. Соат 22 дан 45 минут ўтганда у ўлд. Врач унинг оғиздан ишча паразитларни томиб олди ва ичанги қалин заҳридан ўлганлигини қайд қилди. Геринг намерасининг ўнда бўшатилган кичик гильза тоғилди. Заҳарли ампула ўндада сақланган шекилли.

Поковник Эндрос заҳарли ампула Герингга қандай қилиб етказилганини ҳайратланар эди. У Герингнинг ўзи нонига хатча ва турли адресларга хатлар қолдирганини айтди. Ленин, хатчининг таржумаси ва хатларнинг мазмунини журналистларга кўрсатмадилар. Кейшчалик биз расмий бўлмаган доиралардан Герингнинг Эндрос номига ёзган хатчасида «Фельдмаршалларни тарихда ҳеч қачон ҳеч ким осмаган...» деб ёзилганини билди олдик.

Яна биттаси деб ўйладим, мен. Эсини еган фюрер Гитлер ўзини ўлдирди. Лей ўзини турмада ўлдирди. Учинчи рейхнинг боз елгонисий Геобельс заҳар кичи ўлди. Энди эса Геринг заҳарланди. Герингнинг биринчи марта қўнмактани пайтим эсимга келди: у йўғой, баджаҳл, қатъий эди. Суд жараёнида газаб ва кескинлик билан қаршилик кўрсатди, буржуазия газеталарининг журналистларига жон деб интервюлар берди, фотомухбирлар олдида савалат қўлиб турди. У яшаш ва ҳузаролик қилишни истеган эди. Пулинги қот қатта қўн экинлик гини, қонимлик қилинган ёрдам беришни биларди. У эса эрталавдаликка бой эдида. Босиб олган мамлакатлардан талаб олган қимбатбоз нарсаларни негйраъл мамлакатларининг банкарларига яшириб қўйган эди. У Германия бошига ниямини тунша ҳам форогатда яшагани биларди. Қилинган жиноятлари учун жавоб беришга тўғри келиши ҳақида сира ўйлаб қўрмаган эди. Ҳеч қандай умид қолмаганини кўргач, жаза олдида жасурати етмади.

«Хукмининг тасдиқланганлиги эълон қилингандан кейин ҳамма ҳукм қилинганларнинг қўларига нишан солиди. Бу маросим вақтида Заукеъ:

— Мен америкалик ахудиёлларга эмас, америналик солдатга бўйсунмади! — деди.

Штрейхер ўз қўлига нишан солган солдаларга таманкур билдирди. Хукм қилинганларнинг бошқалар қўларини индамай узаттиди.

Соат 0.55 да биз саккиз журналистни қатл қилиш жойига бошлаб келдик ва биз дор остига тахминан тўрт-беш метр наридоғида ўз жойларимизни эгалладик. Комиссия аъзолари, медицина экспертлари, Америка сокинларининг офицерлари хонага йириди. Хар бир иттифоқчи мамлакатдан: СССР, АҚШ, Англия ва Франциядан беш ишчилар қатнашмоқда. Булар генерал, врач, таржимон ва икки мухбирдан иборат. (СССРдан ТАСС мухбири — В. Афанасьев ва «Права»дан — мей) қолган ишчиларнинг ҳаммаси дорнинг қат томондан уларни учун махус ажратилган жойларини эгалладик. Дор ёнида икки америкалик солдат: таржимон ва жаллод ўз ўрнини олди.

16 октябрь соат 1 дан 11 минут ўтганда биринчи бўлиб Ноахим фон Рибентровни қўлга олиш бошлаб келдик. Мажус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

Уни дор олдига олиб чиқадиган зинароғи олдига бошлаб келдик, махус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

Уни дор олдига олиб чиқадиган зинароғи олдига бошлаб келдик, махус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

Уни дор олдига олиб чиқадиган зинароғи олдига бошлаб келдик, махус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

Уни дор олдига олиб чиқадиган зинароғи олдига бошлаб келдик, махус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

Уни дор олдига олиб чиқадиган зинароғи олдига бошлаб келдик, махус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

Уни дор олдига олиб чиқадиган зинароғи олдига бошлаб келдик, махус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

Уни дор олдига олиб чиқадиган зинароғи олдига бошлаб келдик, махус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

Уни дор олдига олиб чиқадиган зинароғи олдига бошлаб келдик, махус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

бўлиб қулоқ солдим. Ахир учинчи рейхнинг ҳарбий бошқалари Гитлернинг ҳарбий мақсадлиқлари бўлган Кейтеъ ва Иодль аҳоли ваҳийларига жазолаш, оммавий ўлдирини гаров таржумасида ушланган кишиларни қирғин қилиш ва бошқа жиноятларда жавоб қарарлуку. Наҳотки у фашист Германияси, шу жумладан, унинг ўн ваҳийига қирғинчи бошқаларнинг унингга немис халқининг нафоти чекмаганини далил ҳам тушулмаётган бўлса-ю? Европа ва Россия ерлариде икки миллионга эмас, аяча кўпроқ немис солдати ҳалок бўлганини ҳам у бақайди-ку. Улар ватан учун эмас, балки Гитлер ва унинг туъи дунёни забот этишга юборганлиги учун ҳалок бўлидилар. Унинг айби билан миллионлаб оналар ва хотинлар ўз ақилларидан жуздо бўлиб, қон йиғлаштидилар.

Соат 1 дан 37 минут ўтганда Кальтенбрунернинг олиб кирдилар. Бу золим Гитлернинг ўли қўли эди. Унинг қўзғалир Уйнаб турниди. Қўзғалир эса бўлиб ўлдирувчиникидай катта.

Доктор деган олимилик даражаси бўлган бу фашист Австрияда СС ташиқлотчики Сунгра ҳавфсиёлик позицияси ва ССнинг бошқиги бўлди. Полия генерали Кальтенбрунер энг икитроин, энг мохир Гитлерчи котиларининг бири эди. Иркин ёни сийсий вақлар билан одамларни қатл қилиш унинг раҳбарлигида амалга оширилди. Қонцагерлардан қочганлар унинг буйруғи билан ўлдирди. У айбли бўлган жиноятларни саваб тугатин қийин.

Нихот Штрейхернинг бошга қора қалқоқ кийганини, қалқоқ тағидан ҳам қандайдир фард овози эшитилди.

Заукелин олиб кирдилар. У қандайдир парижон ахволда, фуфайкасининг ёраси ечлган. У СС обегрупуенбурери эди, босиб олган мамлакатларда ишчи кучини мажбур сафарбар қилиш билан шуғулланган эди. Шу ёзув гитлер Германиясида беш миллиондан кўпроқ ишчини қулқонга ҳайдаб кетган.

Шунчалек кишиларнинг ҳаётини барбод этган бу тақабуд ва қаттиқ қўли киши эди жинийга ўхшади.

— Хукм нотўғри! — деб қичқирди у.

— Қалқоқ ва сиртмоғи. Иодль кирди.

Мен унинг тарки дувё қилганлигини ифода этиб тургани юзидеги мағрурона совуқ қўзғалирига тикиламан ва суд вақтида тағирган гувоҳларнинг сўзларини эсимга келтирмаман. Бу кишининг буйруғи билан қаршилик кўрсатиш қилганидан асирга тушганларнинг ҳаммасини йўқ қилдилар.

У қаршилик кўрсатувчинларга ёрдам берганлик, хайрихолик кўрсатганини учун сўт эмувичи болаларга ҳаммаин йўқ қилиш ҳақида буйруқ берган эди.

Дор тағида у шундай деди:

Германия, мен сени табриқлайман! Унга тинимыз турар экамани! Германияга унинг қабилар шармадални ва нусибдан бошига ҳеч нараса келтирмади деб ўйладим.

Хукм қилинганлардан кейинсиз — Зейс Инкварт дор остига оқсоялаш борар экан, ўз исмини айтди:

— Доктор Артур Зейс Инкварт.

Сиридан олимсмон бўлган бу золим фашист Поляша ва Нидерландияда шафқатсиз оқунапчи сивасининг ўтказди, гитлерча «яни тартиб»ни шафқатсизлик билан жорий этди. Энди қаёс олимаётган пайтда сабоқ бўлган ҳақида инмомид гулдурлади...

Соат 2 дан 46 минут 30 секунд ўтди. Ҳаммаси тамоом бўлди. Икки америкалик солдат усти қора одево билан ёзилган замбилда Геринг жасадини олиб кирдилар. Мухбирларга қўрсатиш учун устини очдилар ва қатл қилинганлар ёнига қўйдилар.

Шундай қилиб, ҳалқара ҳарбий трибуналнинг боз ҳарбий жиноятчилар иши юзасидан чиқарган ҳукми икито этилди. Биз турма боғига чиқдик ва тунги соф ҳавода эркин нафас олдик.

Қатл қилиш вақтида иштирок этган турли даража, ёш, миллат, қарашдаги йигирма беш киши шу минутларда ҳарбий жиноят айбдорларини бундан кейин ҳам қаттиқ ва раҳмсизлик билан жазолаш керак, деб бир хил ўйлангиз.

Мен шалғ тўшлаган йўлдан, немисча пухталики билан кесилган бутонлар ёнидан жимгина боряман ва фаланнинг гардини ҳақида ўйламан. Уруш охирида мен фашист ёзувчиларини текшириш буйича Фаукуллада Даваат комиссиясида ишладим. Қўлгина ўлим лагерларини, Майданек, Освенцим, Трелингидаги ўлим печларини, газ камераларини, қийнаб ўлдирилган болалардан қолган тоғ-тоғ оёқ қийимларини, жасад тўла қудурларини, ёндырилган кишиларнинг тоғ-тоғ қуларини кўрдим. Қонцагерлар деб аталган бу дўзахларга кирилганидан даҳшатларга ёниб қўйилган «хар кимнинг ўзига...» деган беадаб ёзувчи ҳаммаша ўқиб эдим.

Хозир шу тунда бўлганларга яқун ясар эканман, улар ўз қилмишларига яраша ҳалқларини олдилар, ҳар кимники ўзига... деб қўйдим.

Виктор ТЕМИН («Новое время» журналидан).

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Бонг овози эшитилди. Соат 21 дан 30 минут ўтди. Бу — турмада ухлаш учун расмий равишда белгиланган вақт. Сийрак чироқлар ҳам ўчди. Деярли қоронги бўлиб қолди. Фақат қаердадир электр чироқлар ёнади.

Турма назорати тамоом бўлди. Биз ҳовли оша, тўртроғи электр чироқлар билан ёритилган турма боғидан ўтиб, майсазорлар ичидан бир қаватли кичкина бинога келдик. Буғун бу ерда ўлим жазаоси амалга оширилди.

Бино ичига кирдик. Худди эшик рўбаросида йора-йил рағида бўйланган учта дор турарди. Ун уч зинапора дор остига олиб чиқадди. Чўян бўкларда қалин манча арқонлари, улар икки юз килграммадан кўпроқ оғирлиқни кўтари олади. Икки метрдан баяндор бўлган дор пойдевори брезент билан ўралган ва айбдорлар бугун қатл этилаётганларини ҳужа айтилганларга эълон қилиш учун камераларга томон кетди. Соат 24 да у кўнмактада журналистлар хонасига югурганича кириб келди ва саросимасини билди.

— Геринг ўлдди! — деди.

Бироз тинчлагандан кейин Эндрос қўнмактани айтди:

— Геринг афв этиш ҳақидаги ўз илтимосининг рад қилинганини жиғимиза тинглади. Аммо, қатл қилиш бугун амалга оширилганини эшитгани билан, муштларини жон-жаҳди билан киеди. Сунгра қаравоти ёнига келиб, бошини қўйиб олтириб олди. Тахминан соат ўндан ўттиз минут ўтганда Геринг камерасининг эшиги олдида навбатчилик қилмаган америналик солдат қалати хиралаш овозини эшитган. У дарҳол навбатчи офицер, врач ва руҳонийни чақирди. Улар Геринг камерасига кирганида у ўлим таъясига дор ётарди. Соат 22 дан 45 минут ўтганда у ўлд. Врач унинг оғиздан ишча паразитларни томиб олди ва ичанги қалин заҳридан ўлганлигини қайд қилди. Геринг намерасининг ўнда бўшатилган кичик гильза тоғилди. Заҳарли ампула ўндада сақланган шекилли.

Поковник Эндрос заҳарли ампула Герингга қандай қилиб етказилганини ҳайратланар эди. У Герингнинг ўзи нонига хатча ва турли адресларга хатлар қолдирганини айтди. Ленин, хатчининг таржумаси ва хатларнинг мазмунини журналистларга кўрсатмадилар. Кейшчалик биз расмий бўлмаган доиралардан Герингнинг Эндрос номига ёзган хатчасида «Фельдмаршалларни тарихда ҳеч қачон ҳеч ким осмаган...» деб ёзилганини билди олдик.

Яна биттаси деб ўйладим, мен. Эсини еган фюрер Гитлер ўзини ўлдирди. Лей ўзини турмада ўлдирди. Учинчи рейхнинг боз елгонисий Геобельс заҳар кичи ўлди. Энди эса Геринг заҳарланди. Герингнинг биринчи марта қўнмактани пайтим эсимга келди: у йўғой, баджаҳл, қатъий эди. Суд жараёнида газаб ва кескинлик билан қаршилик кўрсатди, буржуазия газеталарининг журналистларига жон деб интервюлар берди, фотомухбирлар олдида савалат қўлиб турди. У яшаш ва ҳузаролик қилишни истеган эди. Пулинги қот қатта қўн экинлик гини, қонимлик қилинган ёрдам беришни биларди. У эса эрталавдаликка бой эдида. Босиб олган мамлакатлардан талаб олган қимбатбоз нарсаларни негйраъл мамлакатларининг банкарларига яшириб қўйган эди. У Германия бошига ниямини тунша ҳам форогатда яшагани биларди. Қилинган жиноятлари учун жавоб беришга тўғри келиши ҳақида сира ўйлаб қўрмаган эди. Ҳеч қандай умид қолмаганини кўргач, жаза олдида жасурати етмади.

«Хукмининг тасдиқланганлиги эълон қилингандан кейин ҳамма ҳукм қилинганларнинг қўларига нишан солиди. Бу маросим вақтида Заукеъ:

— Мен америкалик ахудиёлларга эмас, америналик солдатга бўйсунмади! — деди.

Штрейхер ўз қўлига нишан солган солдаларга таманкур билдирди. Хукм қилинганларнинг бошқалар қўларини индамай узаттиди.

Соат 0.55 да биз саккиз журналистни қатл қилиш жойига бошлаб келдик ва биз дор остига тахминан тўрт-беш метр наридоғида ўз жойларимизни эгалладик. Комиссия аъзолари, медицина экспертлари, Америка сокинларининг офицерлари хонага йириди. Хар бир иттифоқчи мамлакатдан: СССР, АҚШ, Англия ва Франциядан беш ишчилар қатнашмоқда. Булар генерал, врач, таржимон ва икки мухбирдан иборат. (СССРдан ТАСС мухбири — В. Афанасьев ва «Права»дан — мей) қолган ишчиларнинг ҳаммаси дорнинг қат томондан уларни учун махус ажратилган жойларини эгалладик. Дор ёнида икки америкалик солдат: таржимон ва жаллод ўз ўрнини олди.

16 октябрь соат 1 дан 11 минут ўтганда биринчи бўлиб Ноахим фон Рибентровни қўлга олиш бошлаб келдик. Мажус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

Уни дор олдига олиб чиқадиган зинароғи олдига бошлаб келдик, махус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

Уни дор олдига олиб чиқадиган зинароғи олдига бошлаб келдик, махус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

Рибентров тинчлик ҳамда «Ғарб билан Шарқ ўртасида иттифоқ бўлишини» истаётганини айтди.

— Исминиз? — Ноахим Рибентров...

Уни дор олдига олиб чиқадиган зинароғи олдига бошлаб келдик, махус тасма билан оёқларини боғладилар ва охири сўз айтишни таъкид этдилар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио 1 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
18.10 — Овдин. «Нелин угид турди» (радиосценарий), 18.30 — Музикант драмалардан парчалар, 19.20 — Қорақаллоқ куйлари, 20.00 — Улуг Октябрнинг 50 йиллиги олдидан (рус.), 20.10 — СССР давлат академик хори, 20.45 — Илмий-атеистик темада, 21.20 — Концерт (кишлоқ хўжалик ходимлари учун), 22.00 — Душ ёвоқеалари, 22.10 — Концерт (пахта теримда катнашувчи шахарликлар учун), 22.40 — О. Ёкубов. «Тог йили» (рус.), 23.20 — Концерт (янгича Тошкентни қурувчилар учун).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
19.00 — Концерт (композитор Спендиаров асарлардан), 19.20 — «Буёқ лоҳод» (радиоконпозиция), 20.10 — Романс-

лар, 20.45 — «Юность Узбекистана» радиостанцияси, 21.00 — Концерт (пахта далалари меҳнаткашлари учун), 21.30 — Рус қўшиқлари.

Телевидение 1 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
Рус тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Учида қим яшайди? (болалар учун), 18.35 — Салом, дўстлик шахри (курувчилар учун), 19.00 Янги қовун амаалда (сүхбат). Москва кўрсатади: 19.15 — СССР — Италия командалари ўртасида футбол кўрашлари (ўроклик учун), Миланда олтиб кўрсатилади, таппафус вақтида — Телевизион янгиликлар (Тошкент телевидениеси орқали ўзбек тилида). Тошкент кўрсатади: 21.20 — Пахтакорларнинг меҳнат рапортлари (эшиттириш ва концерт), Рус тилида: 23.20 — Кўкешин кўраман (бадний фильм).

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 22-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммуатор 83-02-49 дан 83-02-58 гача. Қўшимча телефонлар: секретариат ва иллюстрация бўлими — 5-62; партия, совет ва насаба сўюз ташкилотлари бўлими — 3-66; саннат, кўриш ва шахар хўжалиги бўлими — 3-66; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 7-83; дам, олий ўқув юрталар ва мантабалар бўлими — 7-83; физкультура ва спорт бўлими — 3-79; Ахборот бўлими — 3-78; (шаҳар телефони 83.65-57); катлар ва оммавий ишлар бўлими — 3-79; эълонлар бўлими — 3-07 (шаҳар телефони — 838142).

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриятининг босмаханаси, Тошкент шаҳри.

1 НОЯБРЬ, 1966 ИИЛ. Р. 14396. ИНДЕКС 64579. Нашр. Г. 27886.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» газеталарига 1967 йил учун обуна давом этмоқда. «Союзпечать» конторалари ва алоқа бўлимларида бу газеталарга обуна чекланмаган миқдорда қабул қилинади. Обуна баҳоси бир йилга 6 сўм.

ОБУНА БУЛИШНИ УНУТМАДИНГИЗМИ?

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
Рус тилида: 17.00 — Бўри билан эчкича (болалар учун), 17.25 — Ленинча 1 Май (хужжатли фильм), 17.45 — Спорт. Ўзбек тилида: 18.05 — Расмилар хўраблар (киноинтойлар учун), 18.35 — Беш йиллик ялғорлари, 18.50 — Оталар нондан (хужжатли фильм), 19.15 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

ХАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/ХI да Қотил 2/ХI да Ўғирлар кураму.

Кино театрлари

1 НОЯБРДА

Уруш ва тинчлик — САНЪАТ САРОНИ (2 янмдан иборат 1-серия, кеч соат 6-15 ва 9-15 минутда). Она қалби — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА» (1-зада), «ВОСТОК»